

Оригинално заглавие: Histoire universelle
Copyright © 1998, LAROUSSE

© Издателска къща ICON и Университетско издателство
„Св. Климент Охридски” - съвместно издание, София, 2009

Всички права на тази книга са запазени. Текстът или откъси
от него, илюстрациите, както и търговската марка не
могат да се възпроизвеждат, без съгласието на Издателя.

Директор на изданието: Жан Гийом
и проф. д-р Георги Бакалов за българската част

Автор на текста: Мишел Руш
За българската част: проф. д-р Димитър Попов

© Милен Атанасов - превод от френски език

Благой Киров - редактор

Мария Пейчева - коректор

Емил Иванов - компютърна обработка

Борис Драголов - дизайн на поредицата

Печат и подвързия - Университетско издателство
„Св. Климент Охридски”

ISBN 978-954-8517-47-8

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение 10

Първа част

АПОГЕЯТ НА СВЕТОВНИТЕ ИМПЕРИИ: II ВЕК

I Рим и римският мир	14	Императорската религия и религиите на народа: криза и обновление	60
Династията на Антони- ните и провинциите	16	Разцветът на градовете и благоденствието на селата	64
Траян (98-117) „най-доб- рият”	18	Литературата и изкуст- вата - слава за императора и развлечение за елита	75
Адриан (117-138): пътува- щият с багаж и Антоний Пий (138-161): императо- рът без история	21	III Иран във властта на партските номади	83
Марк Аврелий (161-180) - философът войн и Комог (161-180) - чудовището	26	Династията на Аршаки- гите	86
Великата Римска стена: лимес	29	Непрестанната война на партските конници срещу Римската империя	86
Проблемите: пренебрегване или борба срещу варвари- те? Толерантност или отхвърляне на монотеи- стичните религии?	39	IV Приносът на партите за иранската цивилизация	91
II Рим: Златният век	49	Непокорни завоеватели	92
Либералната империя и стоицизмът като неин идеал	49	Улягане на зороастризма и религиозни влияния	94
Краят на Реда и поглъща- щата сила на обществото	53	Градове-лагери и градове на кербани	98
		Създаване на ново иранско изкуство	101

V Индийската империя под властта на индо-скитските номади	104	Въстанието на жълтите забражки	132
Династията Кушана	105	VIII Китайската цивилизация	135
Индийските царства в Декан	109	Империя, основана на примера от миналото и нейната идеология - конфуцианството	135
VI Влиянието на Кушана върху индийската цивилизация	111	Подгем на народните религии: апогей на таоизма и навлизане на будизма	143
Световната империя на владетелите Кушана и нейната универсална религия - махаяна будизъм	111	Земята и селянинът, градът и чиновникът	145
Апогей на гръко-будисткото изкуство	114	Енергична мисъл и изтънченост в китайското изкуство	152
VII Китай и китайският мир	118	IX Чуждестранните контакти	157
Късната династия Хан (25-220), императрици-майки и евнуси	119	Пътят на кехлибара	160
Завладяването на Запада и Великата китайска стена ...	124	Пътищата на златото и тамяна	162
		Пътищата на коприната ..	164

Втора част

КРИЗАТА НА СВЕТОВНИТЕ ИМПЕРИИ И ВАРВАРСКИТЕ СВЕТОВЕ

I Варварските светове	176	Военни реформи в Китай ...	197
Морето и морските народи	177	Военна монархия на Северите	200
Гората: германци, славяни и фино-угри	183	Септимий Север (193-211)	200
Степата: номадите на коне. Сармати хуни и хун-ну	185	Каракала (211-217)	202
Степата: номадите с едногърби камили, араби, блемии и бербери	192	Елагабал (218-222) и Александър Север (222-235) или управлението на жените	204
Големият натиск през III век: готите	194	Кризата и действията на Северите за справяне с нея	205
II Реакцията на империите	197		

Създаването на тоталитарна иранска империя от Сасанидите	214	Спасителите: илирийските императори	233
Победи на Иран на запад и на изток	217	IV Кризите и регионалното разпокъсване на империите: Китай	241
III Кризите и регионалните разпокъсвания на империите: Рим	220	Падането на династията Хан, Гражданската война и Трите царства	242
Първите нашествия	220	Временното обединение на Цин	244
Максимилиан (235-238)	220	Раждането на Япония	245
Гордианците и Сената (238-244), Филип Арабски (244-249)	221	V Кризите и регионалното разпокъсване на империите: Индия	248
Анархия, разделение, гонения и нашествия (249-260)	223	VI Забавяне на световните контакти	250
Появата на готите (249-268)	225	Превъзходство на пътищата за нашествия	254
Галска империя, Палмирското царство и империята на Караузий	227	Изолиране на келтския свят	255

Трета част

ОБНОВЯВАНЕ И ОТСРОЧКА ЗА СВЕТОВНИТЕ ИМПЕРИИ

I. Късната Римска империя (284-395)	260	Нова римска армия и защитата на империята	271
Възстановяването на Римската империя при Диоклециан (284-305)	260	Германизацията на империята може би е спряна от християнството?	276
Възстановяването на Римската империя при Константин (305-337)	263	II. Новата римска цивилизация	279
Единство или разделение на империята? (337-395)	266	Езическото и преследването на християнството	279
Проблемите: за да бъде спасена империята, трябва ли тя да бъде романизирана чрез армията или чрез християнството?	271	Християнството, ересите и държавата	284
		Християнската и бюрократична империя	292
		Едно застинало общество	297

Градове-крепости, нови столици и завръщане към земята	299	Раждането на Етиопия и Гана	364
Обновяване на писменост- та и изкуствата	307	VII Индийската империя на династията Гупта - около 280-525 г.	367
III Тракийските земи в със- тава на Римската империя	311	Ново обединение на Индия	367
Установяване и развитие на тракийските римски провинции	311	Царствата от Деканско- то плато	369
Варварски нашествия	322	Оръжието на индийския за- воевател - една лична армия	370
Завещано от траките	330	VIII Апогееят на индийска- та цивилизация	371
IV Иранската империя на Сасанидите	339	Брахманистка империя	372
Продължителната борба с Рим	340	Общество, разделено на касти	376
Защитата срещу кушаните и варварите	342	Превес на селата над градо- вете	378
Армия от конници и кре- постни селяни	345	Разцвет на индийската ми- съл и изкуство	384
V Апогееят на иранската цивилизация	346	IX Цивилизациите-съпътни- ци на Иран и Индия	387
Зороастризмът и преслед- ването на манихейството	347	Външните райони на Иран и Малките кушани	387
Тоталитарна гържава	349	Хуните хефталити	388
Едно общество с изградена йерархия	351	Царствата по пътя на коприната	389
Нови градове и търговски монополи	354	X Китай и големите на- шествия	389
Национално изкуство за пропаганда	356	Големите нашествия	390
VI Цивилизациите, придру- жаващи Рим и Иран	360	Варварските царства в Се- верен Китай	390
Живот и смърт на Арме- ния	360	Късният период на Южна- та китайска империя	392
Забравената Палмира	361	XI Цивилизации съпътници на Индия и Китай	393
В страната на Савската царица: щастливата Ара- бия	363	Фунан	393
		Малайските царства	394
		Чампа	395

XII Бъдещата Америка	396
В страната на новите пи- рамиди - Теотихуанан	397
В страната на каучукови- те хора - олмеките	399
Зараждането на цивилиза- цията на майите	400
Културата Чавин	401
Заклучение	402
Хроника	406
Индекс	